

**Ammatillinen opettajankoulutus
Täydentävät pedagogiset opinnot ulkomailla
opettajankoulutuksen suorittaneille
Opinto-opas 2023–2024**

HAMK
HÄMEEN AMMATTIKORKEAKOULU
HÄME UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Tervetuloa HAMK Ammatilliseen opettajakorkeakouluun

Onnittelut saamastasi opiskelupaikasta vielä kerran! Ammatillinen opettajankoulutus, erityisopettajankoulutus ja opinto-ohjaajankoulutus HAMK:ssa on järjestetty yli 60 vuoden kokemuksen ja jatkuvan opiskelijapalautteen pohjalla. Vuosi toisensa jälkeen laatupalaute on keskimäärin yli 4 asteikolla 1–5. Se kertoo hyvää opiskelijoiden kokemuksesta saamastaan ohjauksesta ja tuesta. Ammatillisen opettajakorkeakoulun henkilöstö osallistuu aktiivisesti opetuksen kehittämiseen, tutkimukseen ja kansalliseen vaikuttamiseen esimerkiksi opetus- ja kulttuuriministeriön Opettajankoulutusfoorumissa voidakseen täyttää opiskelijoiden odotukset ja uudistua niitä vastaavasti. Jokainen opiskelijamme kohdataan aikuisena tasaveroisena ammattilaisena.

Tärkeitä ohjauksen muotoja ovat tämä opinto-opas, selkeät rakenteet ja verkkoympäristöt, ryhmissä toteutuva ja henkilökohtainen ohjaus sekä opinto-ohjaajan työ. Vuosittain opiskelijat kertovat, että antoisinta opinnoissa on keskustelu monialaisissa opiskeluryhmissä eri tavalla asioita tarkastelevien kanssa. Joillain on jo kokemusta opetuksesta ja ohjauksesta, toisilla kiinnostavia työelämän oppimiskokemuksia. Kokemusten jakaminen ja niiden tarkastelu oppimisen teorioiden valossa avaa ajattelua ja uudistaa käsityksiä.

Koulutukset sisältävät harjoittelua ja kytköksiä opettajan, erityisopettajan ja opinto-ohjaajan tulevaan työhön. Opetussuunnitelman osaamistavoitteet on vahvistettu työelämää edustavassa kehittämissryhmässämme. Moni yllättyy myönteisesti, kun vertaa omia varhaisia koulukokemuksia nykypäivän moniin oppimisympäristöihin, opetus- ja ohjausmenetelmiin sekä opetusalan ammattien yhteiskunnalliseen merkitykseen. Opettajan työ on monipuolista tiimityötä ja sillä on paljon kytköksiä ympäröivään työelämään ja yhteiskuntaan.

Kestävä kehitys huomioidaan opinnoissa monin tavoin, ja se on HAMK:n erityinen kehittämisen kohde tällä hetkellä. Kestävää kehitystä tarkastellaan laajasti alkaen opettajaopiskelijoiden oman toimijuuden tunnistamisesta ja vahvistamisesta. Tavoittemme on, että oma kokemuksesi osallisuudesta opinnoissasi kantaa myös tulevaan työhösi.

Opetusalan kelpoisuusehdot ovat kussakin maassa omanlaisiaan. Toteutuksemme sisältävät suomalaisen opetusalan säädöksiä, hallinnollisia käytänteitä ammatillisessa koulutuksessa ja korkeakoulutuksessa sekä niiden soveltamista. Kieli- ja kulttuuritietoisuus sekä kansainvälisyys ovat useassa oppilaitoksessa opettajan työn arkea ja aihetta käsitellään osana koulutusta.

Ammatillisen koulutuksen mielikuvatutkimukset kertovat, että jo opinnoissa olevat arvostavat omia opintojaan ja ovat saaneet hyviä kokemuksia opetuksesta. Opetusalan ammateissa on tärkeä uudistua ja huolehtia omasta hyvinvoinnista muun muassa päivittämällä osaamistaan vaatimusten muuttuessa. Ammattitaitokilpailut, vertaisverkostot ja opettajan oma jatkuva oppiminen ovat tärkeitä. Opettajan uran rakentamisessa hyviä välineitä ovat esimerkiksi uudet pätevyudet (AmO, AmE, OPO), erikoistumiskoulutukset ja avoin ammattikorkeakoulu. Näistä saat lisää tietoa opintojesi aikana.

Vaikka mahdollisuuksia on paljon, opettajankouluttajamme ja ohjaushenkilöstömme auttavat sinua valitsemaan selkeän polun kohti aloittamiesi opintojen valmistumista oman henkilökohtaisen tilanteesi mukaan. Onnea opintoihin ja tulevalle uralle!

Seija Mahlamäki-Kultanen

Johtaja, Ammatillinen opettajakorkeakoulu

Sisällys

Tervetuloa HAMK Ammatillisen opettajakorkeakouluun	0
1 Osaamisperustainen opetussuunnitelma ja opettajana kehittyminen	4
2 Opetussuunnitelman rakenne, osaamistavoitteet ja arviointikriteerit.....	6
2.1 Kasvatustieteelliset perusopinnot (KASPER), 9 op	8
2.2 Ammattipedagogiset opinnot (AMPE), 9 op.....	9
2.3 Opetusharjoittelu (OH), 9 op.....	11
2.4 Syventävät ammattipedagogiset opinnot (SAMPO), 3 op.....	11
3 Opiskelu opettajaopinnoissa	13
3.1 Edellytykset opinnoissa onnistumiselle.....	13
3.2 Opintojen ohjaus ja oppimisen tukeminen	13
3.3 Opintojen henkilökohtaistaminen opettajankoulutuksessa	15
3.4 Yhteistyö oppilaitosten ja ohjaavien opettajien kanssa.....	15
3.5 Opiskelun yhteiset pelisäännöt.....	16
3.6 Arviointi ja valmistuminen	17
4 Koulutusryhmän toteutussuunnitelma	19

1 Osaamisperustainen opetussuunnitelma ja opettajana kehittyminen

Ammatillisen opettajankoulutuksen opintojen tavoitteena on, että opettajankoulutuksen suorittaneella on valmiudet ohjata erilaisten opiskelijoiden oppimista ja kehittää opetusalaansa ottaen huomioon työelämän ja ammattien kehittyminen (Valtioneuvoston asetus ammattikorkeakouluista 1129/2014 § 6).

Opettajankoulutuksen opetussuunnitelma on osaamisperustainen. Yhteistoiminnallinen oppiminen on yksi oppimiskäsityksemme kulmakivistä, jolloin kaikissa opiskeluryhmissä opiskellaan sekä yksin että yhdessä muiden kanssa. Ryhmissä hyödynnetään monipuolisesti erilaisia toteutustapoja ja pedagogiikkaa. Näitä voivat olla muun muassa yhteisöllinen oppiminen, kokemuksellinen ja opettamalla oppiminen, käännteinen oppiminen sekä integratiivinen pedagogiikka.

Ammatillinen opettaja työskentelee pääsääntöisesti ammatillisessa koulutuksessa tai ammattikorkeakoulussa. Hänellä on vahva osaaminen omalta ammattialaltaan perustuen työkokemukseen ja koulutukseen.

Ammatillisen opettajan asiantuntijuudessa yhdistyvät ammattialakohtainen ja pedagoginen osaaminen teoreettiseksi ja käytännölliseksi opettajan osaamiseksi erilaisissa toimintaympäristöissä. Opettajaopiskelija rakentaa ammatillisen opettajuutensa ammattialaosaaamisensa perustalle. Ammatillinen opettaja hallitsee ammattialansa tiedolliset ja taidolliset vaatimukset, jotta hän pystyy opettamaan ja ohjaamaan ammattiin opiskelevia nuoria ja aikuisia. Ammatillinen opettajankoulutus edistää niitä ammatillisen opettajan pedagogisia perustaitoja, joita opettajan työ nykyisin vaatii.

Ammatillisen opettajan osaamisessa korostuvat suunnittelu, ohjaus, opetus ja arviointi. Tämän vuoksi opettajalla tulee olla riittävä teoreettinen tietämys oppimisesta ja osaamisen kehittämisestä. Lisäksi nykyaikaisessa työelämässä korostuvat yhteistyö ja verkostotyö, kehittämisosaaminen sekä oman ja yhteisön hyvinvoinnin tukeminen ja ylläpitäminen.

Opetus- ja ohjaustaidot ovat tärkeitä opettajan työssä. Tässä korostuvat opetusteknologian hyödyntäminen, opiskelijoiden moninaisuuden huomiointi ja opetuksen henkilökohtaistaminen, jotka asettavat haasteita opettajan työlle.

Yhteistyö- ja vuorovaikutustaidot ovat toinen opettajan työn keskeinen alue. Vuorovaikutus opiskelijoiden ja verkostokumppaneiden kanssa edellyttää yhteisöllistä ja dialogista osaamista. Työelämän ja yhteiskunnan muutokset vaativat opettajalta kykyä uudistaa opetusta tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan avulla.

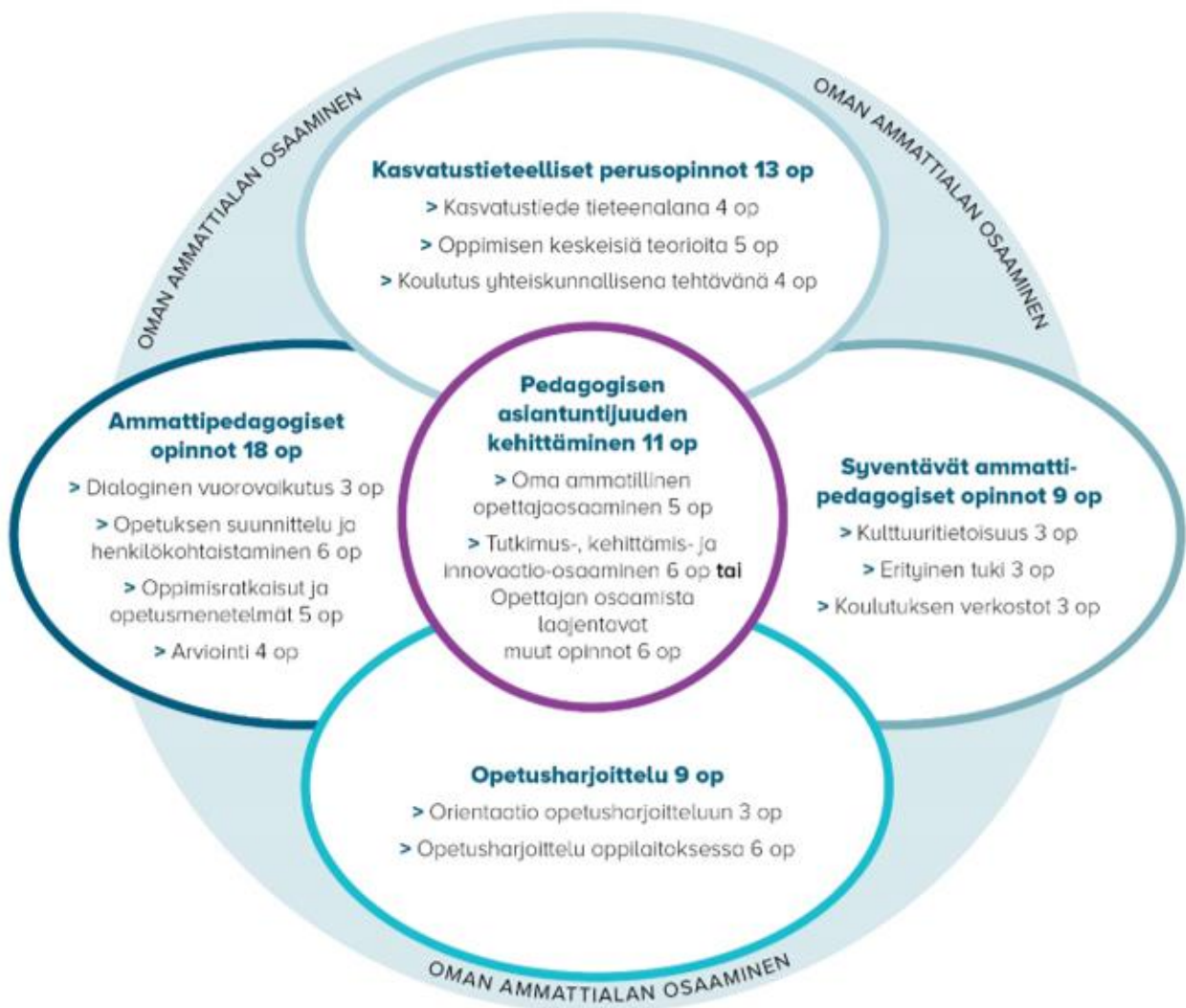
Kestävän kehityksen osaaminen on tärkein osaaminen tulevaisuudessa. Ekologisesti, sosiaalisesti ja taloudellisesti kestäväällä toiminnalla voimme vaikuttaa ratkaisevasti ilmastonmuutoksen torjuntaan. Tällainen kestävä kehityksen mukainen toiminta on avain kestävään tulevaisuuteen, joka mahdollistaa uusien palveluiden, teknologioiden ja toimintamallien innovoinnin ja käyttöönoton siten, että luonnon kantokyky ei ylitä. Toiminnan ja palveluiden taloudellisen kestävyuden, uusiutuvien luonnonvarojen vastuullisen hyödyntämisen ja ihmisten hyvinvoinnin kautta varmistamme nykyisille ja tuleville sukupolville hyvät elämisen mahdollisuudet. Opettajaopinnoissa kestävä kehitys on läpileikkaava osaaminen, josta keskustellaan eri opintojaksojen yhteydessä.

Opettajan osaamistavoitteisiin vaikuttavat työelämässä, ammatillisen koulutuksen rakenteissa ja yhteiskunnassa tapahtuvat muutokset, jotka korostavat opettajan työn dynaamista luonnetta. Jatkuvassa muutoksessa ja erilaisissa ympäristöissä työskentely korostaa opettajan taitoa arvioida ja säädellä omaa toimintaansa. Itsearviointitaito on olennainen osa ammatti-identiteetin kehittymistä. Opettaja tekee kaiken aikaa arvovalintoja, minkä vuoksi ammattieettisten kysymysten pohdinta on osa ammattitaitoa. Muutos edellyttää asiantuntijuuden kehittymistä, kykyä oppia samoin kuin kykyä uudistaa toimintaa yhteisön jäsenenä.

2 Opetussuunnitelman rakenne, osaamistavoitteet ja arviointikriteerit

Opettajankoulutuksen osaamisperustainen 60 opintopisteen (op) opetussuunnitelma muodostuu viidestä moduulista: Kasvatustieteelliset perusopinnot, Ammattipedagogiset opinnot, Syventävät ammattipedagogiset opinnot, Opetusharjoittelu ja Pedagogisen asiantuntijuuden kehittäminen. Moduulien osaamistavoitteet kuvaavat opettajan työssä tarvittavaa pätevyyttä ja ne on laadittu vastaamaan FiNQF-viitekehysten (Kansallinen tutkintojen ja muiden osaamiskokonaisuuksien viitekehys) tason seitsemän tavoitteita. Osaamisperustaiset moduulit ja niihin kuuluvat opintojaksot on esitetty kuviossa 1.

Kuvio 1. Opetussuunnitelman moduulit ja opintojaksot

Ammatillisiin opettajankoulutusopintoihin kuuluu asetuksen (Valtioneuvoston asetus ammattikorkeakouluista 1129/2014) mukaan kasvatustieteellisiä perusopintoja, ammattipedagogisia opintoja, opetusharjoittelua sekä muita opintoja. HAMK Ammatillisen opettajakorkeakoulun opettajankoulutuksen opetussuunnitelmassa asetuksen mukaiset opinnot ovat mitoitettu alla olevan taulukon mukaisesti. Taulukossa harmaalla merkityt opintojaksot eivät ole mukana Täydentävät pedagogiset opinnot ulkomailla opettajaopinnot suorittaneille, TäyPe-ryhmän opinnoissa.

Opinnot	Laajuus (opintopiste)
Kasvatustieteelliset perusopinnot (KASPER)	13
Kasvatustiede tieteenalana	4
Oppimisen keskeisiä teorioita	5
Koulutus yhteiskunnallisena tehtävänä	4
Ammattipedagogiset opinnot (AMPE)	18
Dialoginen vuorovaikutus	3
Opetuksen suunnittelu ja henkilökohtaistaminen	6
OppimISRatkaisut ja opetusmenetelmät	5
Arviointi	4
Syventävät ammattipedagogiset opinnot (SAMPO)	9
Kulttuuritietoisuus	3
Eriytyinen tuki	3
Koulutuksen verkostot	3
Opetusharjoittelu (OH)	9
Orientaatio opetusharjoitteluun	3
Opetusharjoittelu oppilaitoksessa	6
Pedagogisen asiantuntijuuden kehittäminen (PAK)	11
Oma ammatillinen opettajaosaaminen	5
Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatio-osaaminen tai Opettajan osaamista laajentavat muut opinnot	6

TäyPe-ryhmän opettajaopintoihin osallistuja saa todistuksen ammatillisista opettajaopinnoista, joiden kokonaislaajuus on 60 op. Yksi opintopiste tarkoittaa noin 27

tuntia opiskelijan työtä eli esimerkiksi 27 op tarkoittaa 720 tuntia opiskelua.

Verkkotapaamiset ovat vain pieni osa tästä ja suurin osa opiskelusta on etätyöskentelyä joko yksin tai pienryhmissä.

Seuraavissa taulukoissa on kuvattu moduulien opintojaksot ja arviointikriteerit TäyPe-opinnoissa. Opinnoissa käytettävä kasvatustieteellisten perusopintojen painettu kirjallisuus on mainittu opintojaksojen kuvauksessa. Muissa opintojaksoissa käytettävä aineisto kerrotaan moduulien Moodle-työtiloissa.

2.1 Kasvatustieteelliset perusopinnot (KASPER), 9 op

Osaamistavoitteet:

Opettajaopiskelija osaa tarkastella opettajan työtä historiallisessa ja yhteiskunnallisessa viitekehyksessä. Hän tunnistaa koulutusjärjestelmän kehittämiseen liittyviä tulevaisuuden näkymiä. Hän ymmärtää oppimisen teoreettisia perusteita ja käsitteitä. Hän osaa jäsentää oppimista ihmisen eri kehitysvaiheissa.

Opintojakso	Arviointikriteerit
Oppimisen keskeisiä teorioita 5 op	<ul style="list-style-type: none"> • Opettajaopiskelija ymmärtää oppimiseen liittyviä keskeisiä käsitteitä ja teorioita. • Hän tuntee ihmisen kehittymisen eri vaiheet ja niiden vaikutuksen oppimiseen. • Hän ymmärtää ammatillisen osaamisen kehittymisen jatkuvana oppimisprosessina.
Koulutus yhteiskunnallisena tehtävänä 4 op	<ul style="list-style-type: none"> • Opettajaopiskelija tuntee suomalaisen koulutusjärjestelmän kehityshistorian. • Hän ymmärtää koulutuksen yhteiskunnalliset tehtävät. • Hän tuntee koulutuspoliittisen päätöksentekoprosessin ja ammatillisen opettajan koulutuspoliittisia vaikuttamismahdollisuuksia. • Hän tunnistaa koulutuksen tulevaisuuden näkymiä.

Kirjallisuus:**Oppimisen keskeisiä teorioita**

Ruohotie, P. (2002). *Oppiminen ja ammatillinen kasvu*. WSOY.

Rauste-von Wright, M., Wright von, J. & Soini, T. (2003). *Oppiminen ja koulutus*. WSOY.

Tynjälä, P. (1999). *Oppiminen tiedon rakentamisena. Konstruktivistisen oppimiskäsityksen perusteita*. WSOY.

Nurmi, J.E., Ahonen, T., Lyytinen, H., Lyytinen, P., Pulkkinen, L. & Ruoppila, I. (2006). *Ihmisen psykologinen kehitys*. PS-kustannus.

tai

Dunderfelt, T. (2011). *Elämänkaaripsykologia. Lapsen kasvusta yksilön henkiseen kehitykseen*. WSOYpro.

Koulutus yhteiskunnallisena tehtävänä

Antikainen, A., Rinne, R. & Koski, L. (2013). *Kasvatustieteologia*. PS-kustannus.

Lampinen, O. (2000). *Suomen koulutusjärjestelmän kehitys*. Gaudeamus.

2.2 Ammattipedagogiset opinnot (AMPE), 9 op**Osaamistavoitteet:**

Opettajaopiskelija osaa edistää dialogitaidoillaan opiskelijoiden ja koko oppimisyhteisön oppimista, yhteisöllisyyttä ja hyvinvointia. Hän osaa suunnitella opetusta ja ohjausta työelämälähtöisesti erilaisiin oppimisympäristöihin. Hän tuntee henkilökohtaistamisen ja ohjaamisen teoreettiset ja lainsäädännölliset lähtökohdat ja käytännön sovelluksia. Hän osaa käyttää niitä opettajan työssä. Hän osaa hyödyntää oppimisympäristöjä ja digitalisaatiota monipuolisesti. Hän osaa ottaa huomioon tekijänoikeuden ja tietosuojan periaatteita. Hän osaa hyödyntää opetukseensa pedagogisia malleja sekä opetus- ja ohjausmenetelmiä luovasti. Hän osaa arvioida ja antaa palautetta opiskelijoiden osaamisen kehittymisestä.

Opintojakso	Arviointikriteerit
Dialoginen vuorovaikutus 3 op	<ul style="list-style-type: none"> • Opettajaopiskelija tuntee viestinnän ja vuorovaikutuksen käsitteitä ja teorioita yksilön, yhteisön ja verkostojen tasolla.

Opintojakso	Arviointikriteerit
	<ul style="list-style-type: none"> • Hän valitsee oppimisen edistämisen kannalta tarkoituksenmukaisia kirjallisen ja suullisen viestinnän sekä vuorovaikutuksen menetelmiä. • Hän soveltaa dialogisuutta sekä verkko- että lähiopetuksessa oppimista syventävällä tavalla. • Hän ymmärtää ryhmädynamiikan lainalaisuuksia. • Hän edistää toiminnallaan yhteisöllisyyttä ja hyvinvointia.
<p>Opetuksen suunnittelu ja henkilökohtaistaminen 6 op</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Hän tuntee opetussuunnitelmakäytännön, opetusalan mahdolliset tutkinnon perusteet ja/tai opetussuunnitelmat, ennakointiaineistot sekä muut opetukseen vaikuttavat ohjeistukset. • Hän hyödyntää niitä opetuksen suunnittelussa ja toteutuksessa. • Hän hallitsee henkilökohtaistamisen ja ohjauksen käytänteitä ja menetelmiä. • Hän ottaa huomioon opiskelijoidensa tarpeet vahvistaen heidän identiteettinsä ja minäkuvansa kehittymistä myös uraohjauksen näkökulmasta. • Opettajaopiskelija valitsee opetukseensa soveltuvia pedagogisia malleja. • Hän soveltaa monipuolisesti ja luovasti teknologian mahdollisuuksia ja opetusmenetelmiä erilaisissa opetuksen toteutustavoissa, kuten lähi-, verkko- ja hybridiopetuksessa. • Hän noudattaa tekijänoikeuksiin ja tietosuojaan liittyviä normeja ja periaatteita. • Opettajaopiskelija hallitsee monipuolisesti arviointimenetelmiä ja palautteenannon eri käytänteitä.

2.3 Opetusharjoittelu (OH), 9 op

Osaamistavoitteet:

Opettajaopiskelija tuntee ammatillisen opettajan työn lähtökohtia, kehittämissuuntia ja osaa toimia ammatillisen koulutuksen ympäristöissä. Hän osaa suunnitella ja toteuttaa ammatillista opetusta. Hän osaa myös arvioida opiskelijoidensa osaamista ja antaa palautetta sen kehittymisestä.

Opintojakso	Arviointikriteerit
Orientaatio opetusharjoitteluun 3 op	<ul style="list-style-type: none"> • Opettajaopiskelija tuntee ammatillista koulutusta ja opettajan työtä ohjaavaa lainsäädäntöä, määräyksiä ja ohjeistuksia. • Hän tuntee ammatillisen koulutuksen rahoituslähteitä ja ymmärtää niiden merkityksen opettajan työssä. • Hän tuntee ammatillisen opettajan työn käytänteitä ja kehittämissuuntia.
Opetusharjoittelu oppilaitoksessa 6 op	<ul style="list-style-type: none"> • Opettajaopiskelija laatii suunnitelman opetusharjoittelun toteuttamiseksi ammatillisessa opetuksessa. • Hän toteuttaa suunnitelmansa tavoitteellisesti ja soveltaa sitä tilanteiden edellyttämällä tavoilla. • Hän antaa palautetta opiskelijoiden osaamisen kehittymisestä ja arvioi osaamista.

2.4 Syventävät ammattipedagogiset opinnot (SAMPO), 3 op

Osaamistavoitteet:

Opettajaopiskelija osaa ottaa huomioon kulttuurisen moninaisuuden vaikutukset opettajan työhön. Hän osaa tunnistaa ja ottaa huomioon opiskelijoiden yksilöllisiä tarpeita.

Opintojakso	Arviointikriteerit
Kulttuuritietoisuus 3 op	<ul style="list-style-type: none"> • Opettajaopiskelija ymmärtää kieli-, kulttuuri- ja sukupuolietietoisuuden merkityksen opetustyössä. • Hän tuntee erilaisten kulttuurien piirteitä ja opetustyöhön liittyviä kulttuuriteorioita. • Hän ymmärtää ja ottaa huomioon kulttuurisen moninaisuuden vaikutuksia opettajan työhön. • Hän tietää keinoja tukea maahanmuuttajataustaisen opiskelijan integroitumista suomalaiseen yhteiskuntaan.

3 Opiskelu opettajaopinnoissa

3.1 Edellytykset opinnoissa onnistumiselle

Opettajankoulutuksen osaamisperustaisessa opetussuunnitelmassa opiskelija on aktiivinen toimija, joka suunnittelee, toteuttaa ja arvioi omaa osaamistaan. Opinnot on aikataulutettu ja ne muodostavat loogisen prosessin, mikä tukee oppimista.

Opettajaopinnot perustuvat yhteistoiminnalliseen oppimiseen ja opetusta tapahtuu sekä koko ryhmän lähi- ja verkkotapaamisissa että opintopiirien pienryhmätapaamisissa.

Opintojen suorittaminen sisältää myös etäopiskelua, joka koostuu itsenäisestä opiskelusta ja osallistumisesta opintopiiritoimintaan.

Opintojen suorittaminen edellyttää sitoutumista opiskeluun, jotta tavoitteiden saavuttaminen on mahdollista ja se vaatii viikoittaista panostusta opiskeluun. Sitoutuminen tarkoittaa eri opintojaksojen opiskeluprosessien aikatauluissa pysymistä, mahdollisista muutoksista opettajille ja opiskelijatovereille ilmoittamista sekä panostamista oman ja muiden oppimisen edistämiseen. Opettajaopiskelijan tulee tässä vaiheessa varata kaikki ryhmän päivät ja kellonajat kalenteriinsa. Tapaamisiin osallistuminen on välttämätöntä, jotta opettajaopinnot on mahdollista suorittaa. Läsnäolo tapaamisissa, sekä luokassa että verkossa, koko lukuvuoden ajan on oleellinen osa opiskelua. Tapaamisten aikana arvioidaan muun muassa opiskelijan yhteistyö- ja vuorovaikutusosaamista.

Verkossa tapahtuvaa opiskelua varten opiskelijalla tulee olla käytössä kameralla varustettu tietokone, kuuloke- ja mikrofoniyhdistelmä, mielellään kiinteä nettiyhteys ja pääkäyttäjän oikeudet koneeseen tai työnantajan IT-tuki. Verkkotapaamiset järjestetään suojatussa Zoom-ympäristössä, missä kamerayhteys on merkityksellinen. Oppimisympäristönä käytetään Moodlea, mihin opiskelija saa käyttäjätunnuksen.

3.2 Opintojen ohjaus ja oppimisen tukeminen

Opintojen ohjaus ja oppimisen tukeminen perustuvat kokonaisvaltaiseen ohjaukseen.

Opettajankoulutuksessa opettajaopiskelijan kokonaisprosessista vastaa

opettajakorkeakoulun **vastuuopettaja**. Hän ohjaa ja arvioi opettajaopiskelijan kehittymistä

opettajankoulutuksen osaamisperustaisen opetussuunnitelman moduulien osaamistavoitteiden mukaisesti. Lisäksi moduulien joitakin opintojaksoja opettavat eri aihealueiden **asiantuntijaopettajat**. Harjoitteluoppilaitoksien **ohjaavat opettajat** toimivat opetusharjoittelun aikana sisällöllisinä ja pedagogisina asiantuntijoina.

Vastuuopettajakohtaisissa ryhmissä muodostetaan opiskelijoista opiskelua tukevia **opintopiirejä**. Opintopiirin tehtävänä on kannustaa ja tukea jäsentensä opintojen edistymistä opettajaopintojen aikana. Kussakin opintopiirissä sovitaan erikseen, millaisin tavoin oppimisen tukeminen halutaan toteuttaa.

Ammatillisen opettajankoulutuksen **opinto-ohjaaja** vastaa opintojen hyväksilukemisesta ja ohjaa yksilöllisten opiskelupolkujen suunnittelua. Lisäksi hän antaa tarvittaessa uraohjausta. Opintotoimistossa työskentelevät **opintosihteeri** sekä **koulutuskoordinaattorit**. Opintosihteeriltä saa neuvoja opintojen käytännön asioissa sekä valmistumiseen liittyen ja koulutuskoordinaattorilta opetusharjoitteluasioihin sekä opiskelijavaihtoon liittyen.

HAMKin opiskeluhyvinvointipalveluissa työskentelevät opintopsykologi, erityisopettaja, opintokuraattori ja liikuntasuunnittelija. Lisätietoja:

<https://www.hamk.fi/opiskeluhyvinvointipalvelut/>

Teknistä tukea ja ohjausta saa HAMKin **ServiceDesk-palvelusta** osoitteessa <https://servicedesk.hamk.fi> tai puhelinnumerosta 03 646 3000 (arkisin kello 8.00–16.00).

Lisätietoja: <https://www.hamk.fi/it-palvelut-ja-tietohallinto/>

Opettajaopiskelijoilla oma Yammer-kanava ”Opettajankoulutusten opiskelijat”, jota käytetään viralliseen tiedottamiseen. Sieltä löytyvät muun muassa opintotoimiston tiedotteet, ulkopuoliset koulutustiedotteet, hankkeiden tarjoamat tiedotteet sekä todistuksen hakemis- ja lähettämisaikataulut.

3.3 Opintojen henkilökohtaistaminen opettajankoulutuksessa

Opettajaopintojen alussa opiskelija tekee itsearvioinnin osaamisestaan. Opiskelija käy vastuupettajan kanssa kehityskeskustelun, jonka pohjalta laaditaan **henkilökohtainen kehityssuunnitelma** (HEKS). Siinä sovitetaan yhteen opiskelijan omat ja moduulien osaamistavoitteet sekä opintojaksojen arviointikriteerit. Suunnittelun perustan luo Opetushallituksen rinnastamispäätös opintojen laajuudesta, jolloin TäyPe-opintoja suoritetaan joko 18, 21 tai 27 opintopistettä (op). Henkilökohtaisessa kehityssuunnitelmassa otetaan huomioon aiemmin hankittu osaaminen (AHOT).

Mikäli opettajaopiskelijalla on tarve nopeuttaa tai viivästyttää valmistumistaan, opiskelijalle voidaan tehdä myös **henkilökohtainen opiskelusuunnitelma** (HOPS). HOPS laaditaan yhdessä opinto-ohjaajan kanssa.

3.4 Yhteistyö oppilaitosten ja ohjaavien opettajien kanssa

Opettajankoulutukseen kuuluvalla opetusharjoittelulla on merkittävä osuus opettajana kehitymisessä, koska teorian ja käytännön integrointi tapahtuu autenttisissa tehtävissä integratiivisen pedagogiikan mukaisesti. Opetusharjoittelussa sovelletaan käytännössä muissa moduuleissa käsiteltyjen opintojaksojen sisältöjä.

Opintojen alussa opettajaopiskelija hankkii itselleen opetusharjoittelupaikan ammatillisesta koulutusorganisaatiosta (ensisijaisesti ammatillinen toisen asteen oppilaitos tai ammattikorkeakoulu) ja tekee opetusharjoittelusopimuksen. TäyPe -opinnoissa opetusharjoittelu tulee tehdä Suomessa. Opetusharjoitteluun opettajaopiskelijalle nimetään opetusharjoittelupaikasta ohjaava opettaja, joka on pedagogisesti kelpoinen opettaja. Hänen tehtävänä on tukea, ohjata ja arvioida opiskelijan osaamista sekä opettajana kehittymistä. Hänen roolinsa koulutusalan ja autenttisten oppimisympäristöjen asiantuntijana sekä ammattipedagogisen teorian soveltamisessa käytäntöön on tärkeää opiskelijan oppimisen edistämässä. Ohjaavan opettajan tehtävät on kuvattu tarkemmin opetusharjoittelusopimuksessa.

Opetusharjoittelu eri vaiheineen ja sisältöineen ohjeistetaan opintojen alussa. Opetusharjoittelupaikka sovitaan yhdessä vastuuopettajan kanssa. Opetusharjoittelupaikkoja on tarjolla esimerkiksi opettajakorkeakoulun kumppanuusoppilaitoksissa. Oppilaitosten yhteystiedot ovat opettajankoulutuksen nettisivuilla www.hamk.fi/aokk - Ammatillinen opettajankoulutus - Opiskelu - Opetusharjoittelu.

Ammatillinen toisen asteen oppilaitoksen ja ammattikorkeakoulun lisäksi opetusharjoittelu on mahdollista toteuttaa vapaan sivistystyön oppilaitoksessa tai yliopistossa, mikäli opetuskokonaisuus sisältää arviointia. Näissä tapauksissa Orientaatio opetusharjoitteluun -opintojakson opinnot tehdään kuitenkin ammatilliseen oppilaitokseen tai ammattikorkeakouluun.

3.5 Opiskelun yhteiset pelisäännöt

Opiskelua varten on laadittu yhteiset pelisäännöt sekä opiskelijoille että opettajille. Sääntöjen noudattamatta jättäminen voi aiheuttaa opintojen viivästymisen ja jopa opintojen keskeytymisen.

- Opettajaopiskelija osallistuu moduuleihin ja niiden opintojaksoihin annetun aikataulun mukaisesti.
- **Opettajaopiskelijalla on velvollisuus lukea vähintään viikoittain @student.hamk.fi -sähköpostia ja vastata opettajien lähettämiin henkilökohtaisiin viesteihin viikon kuluessa**, jos asia sitä edellyttää.
- Opettajaopiskelija kirjautuu moduulikohtaiseen Moodleen viikon kuluessa opintojakson alkamisesta ja aloittaa opiskelun. Muussa tapauksessa hänet voidaan poistaa Moodle-työtilasta.
- Opettajaopiskelija osallistuu aktiivisesti verkkotapaamisiin ja etäjaksojen työskentelyyn sovitun toteutussuunnitelman mukaisesti.
- Opettajaopiskelija sitoutuu opintojen aikana tutustumaan ja kokeilemaan erilaisia opetusta ja oppimista tukevia verkkoympäristöjä ja -työvälineitä.
- Poissaolo tapaamisista on sallittua ainoastaan pakottavista syistä ja siitä tulee sopia etukäteen vastuuopettajan tai opintojaksosta vastaavan opettajan kanssa.

Opiskelijan ollessa estynyt osallistumaan oman ryhmänsä tapaamiseen, hän voi korvata poissaolon osallistumalla toisen ryhmän vastaavaan tapaamiseen tai erikseen sovittavalla oppimistehtävällä. Kaikki korvaavat oppimistehtävät tulee palauttaa ennen moduulin päättymistä.

- Opettajat sitoutuvat ohjaamaan opettajaopiskelijoita oppimistehtävien työstämisessä moduulien toteutusten mukaisesti.
- Opettajat ja opettajaopiskelijat sitoutuvat noudattamaan tietosuojaan, tietoturvaan sekä tekijänoikeuksiin liittyviä säädöksiä, määräyksiä ja ohjeita.
- Plagiointi on kielletty. Opettajaopiskelija käyttää asianmukaisesti lähde- ja viittemerkintöjä. Plagioinnilla on seuraamuksensa HAMKin toimintaohjeiden mukaisesti.
- Opiskelutilanteissa edellytämme päihteettömyyttä (HAMK päihteettömyysohjelma).

3.6 Arviointi ja valmistuminen

Opintojen arviointi perustuu moduulien osaamistavoitteisiin ja niistä johdettujen opintojaksojen arviointikriteereihin. Arviointikriteerit toimivat opintojaksojen eri oppimistehtävien lähtökohtina. Opintojaksoihin kuuluvat oppimistehtävät vaihtelevat itsenäisistä tehtävistä pienryhmätehtäviin, ja ne voivat olla suunnitelmia, raportteja, ryhmäkeskusteluja, ryhmätenttejä, kehittämistehtäviä, erilaisia reflektointi- ja arviointitehtäviä tai toiminnallisia tehtäviä. Arviointi tuottaa opettajaopiskelijalle tietoa siitä, miten hän on saavuttanut opettajankoulutuksen moduulien osaamistavoitteet. Opinnot arvioidaan asteikolla **hyväksytty–hylätty**.

Yksilöllisten valintojen ja ratkaisujen mukaisesti **osaamista voidaan osoittaa moduuleissa opintojaksoittain**. Osaamisen osoittaminen voi kattaa jopa kokonaisen moduulin opinnot. Aiemmin tai opintojen aikana muualla hankitun osaamisen tunnistamisen ja tunnustamisen (AHOT) käytännöt ohjeistetaan muun muassa opettajakorkeakoulun verkkosivuilla. Opinto-ohjaaja ja opettajat käsittelevät AHOT-hakemuksia opintojen aikana. Hakemukset tulee toimittaa viimeistään kaksi viikkoa ennen opintojakson alkamista. Opinto-ohjaaja vastaa hyväksiluvuista.

Opiskelija voi valmistua ryhmänsä ohjelman mukaisesti tai muuna valmistumispäivänä, jotka on ilmoitettu nettisivuillamme. Valmistumiseen liittyy todistuksen hakukäytäntö. Opiskelija aloittaa hakemusprosessin VALO-valmistumispalvelussa noin neljä viikkoa ennen tavoiteltua valmistumispäivää. VALOon kirjaudutaan Pakissa. Ohjeet löytyvät opettajankoulutuksen sivuilta www.hamk.fi/aokk - Ammatillinen opettajankoulutus - Opiskelu - Valmistuminen.

Suomenkielisestä opettajankoulutuksesta annetaan suomenkielinen todistus sekä opintosuoritusote. Kaikille valmistuneille annetaan maksuton englanninkielinen kansainväliseen käyttöön tarkoitettu todistuksen liite, Certificate Supplement.

Virallinen todistus annetaan vain sähköisesti. Valmistuneen tulee itse ladata sähköinen todistus opiskelijan Pakki-työpöydältä (Dokumentit - Tutkintotodistukset). Todistuksen saa ladattua 28 päivän ajan valmistumisesta. Sähköinen todistus ei vaadi erillistä oikeaksi todistamista. Todistuksen voi toimittaa liitetiedostona viranomaisille tai työnantajalle, ja siitä voi tulostaa kopioita.

4 Koulutusryhmän toteutussuunnitelma

Seuraavaksi kuvataan TäyPe-ryhmän yksilöllinen toteutussuunnitelma, josta käy esille koulutusryhmälle suunnitellut tapaamiset ja ajankohdat. Opintojakson suorittaminen ja verkkoistuntoihin osallistuminen sovitaan henkilökohtaisesti opiskelijan kanssa Opetushallituksen rinnastamispäätöksen mukaisesti siten, että opintoja suoritetaan joko 18, 21 tai 27 opintopistettä (op). Varaa tässä vaiheessa kaikki alla mainitut päivät ja kellonajat kalenteriisi. Lisäksi sovitaan erikseen opintopiirikohtaiset ja henkilökohtaiset tapaamiset, joita on muutamia lukuvuoden aikana.

Täydentävät pedagogiset opinnot ulkomailla opettajankoulutuksen suorittaneille (6–8 kuukautta), TäyPe23

Viikko	Lähipäivä/verkkoistunto	Opintojakso ja työskentely
Viikko 32	Lähipäivä Hämeenlinnassa: Keskiviikko 9.8.2023 kello 10.00–15.00	Orientoituminen opintoihin <ul style="list-style-type: none"> • Opintopiirin työskentely • Oppimispäiväkirja • Opintojen rakenne ja suoritus • Henkilökohtaisen kehityssuunnitelman laatiminen ja vastuuopettajan kanssa keskustelu erikseen sovittuna ajankohtana (n. 1 tunti)
Viikko 35	Verkkoistunto: Perjantai 1.9.2023 kello 9.00–13.00	Opetusharjoittelu-moduuli <ul style="list-style-type: none"> • Tavoitteet ja toteutukset • Opetusharjoittelun suunnittelua ja asiakirjat • Oppimistehtävät • Yksilö- ja opintopiirityöskentely
Viikko 38	Verkkoistunto: Torstai 21.9.2023 kello 9.00–13.00	Koulutus yhteiskunnallisena tehtävänä <ul style="list-style-type: none"> • Suomen koulutusjärjestelmän kehitys • Koulutusta ohjaava lainsäädäntö ja nykyinen koulutuspolitiikka

Viikko	Lähipäivä/verkkoistunto	Opintojakso ja työskentely
		<ul style="list-style-type: none"> • Yksilö- ja opintopiirityöskentely
Viikot 39–42	Itsenäinen kertaus	Oppimisen keskeisiä teorioita <ul style="list-style-type: none"> • Ihmis-, oppimis- ja tietokäsitykset oppimisessa, oman käyttöteorian kirkastaminen
Viikko 43	Verkkoistunto: Torstai 26.10.2023 kello 9.00–13.00	Oppimisen keskeisiä teorioita <ul style="list-style-type: none"> • Oppimisen keskeinen käsitteistö • Oppimiskäsitykset • Oppiminen eri ikävaiheissa • Yksilö- ja opintopiirityöskentely
Viikko 47	Verkkoistunto: Tiistai 21.11.2023 kello 9.00–13.00	Dialoginen vuorovaikutus <ul style="list-style-type: none"> • Dialogiset menetelmät • Ryhmän ohjaaminen • Yhteisöllisyyden ja hyvinvoinnin edistäminen • Yksilö- ja opintopiirityöskentely
Viikko 49	Verkkoistunto: Perjantai 8.12.2023 kello 9.00–15.00	Opetuksen suunnittelu ja henkilökohtaistaminen <ul style="list-style-type: none"> • Opetuksen suunnittelun lähtökohdat • Henkilökohtaistamisen ja ohjauksen käytänteet ja menetelmät • Arviointi ja arviointimenetelmät • Opiskelijan identiteetti, minäkuva ja uraohjaus • Yksilö- ja opintopiirityöskentely
Viikko 3	Verkkoistunto: Tiistai 16.1.2024 kello 9.00–13.00	Orientaatio opetusharjoitteluun <ul style="list-style-type: none"> • Oppimistehtävän purku • Opetusharjoittelun voi aloittaa, kun ohjaava opettaja ja vastuuopettaja ovat hyväksyneet opetusharjoittelusuunnitelman.

Viikko	Lähipäivä/verkkoistunto	Opintojakso ja työskentely
		Opetusharjoittelu oppilaitoksessa <ul style="list-style-type: none"> Opetusharjoittelun esittely erikseen sovittavana aikana
Viikko 6	Verkkoistunto: Perjantai 9.2.2024 kello 9.00–13.00	Opetuksen suunnittelu ja henkilökohtaistaminen <ul style="list-style-type: none"> Oppimisympäristöt Pedagogiset mallit ja opetusmenetelmät, aktivoivat opetusmenetelmät Digitaaliset menetelmät ja ratkaisut opetuksessa Tekijänoikeudet ja tietosuoja
Viikko 9	Verkkoistunto: Torstai 21.2.2024 kello 9.00–13.00	Kulttuuritietoisuus <ul style="list-style-type: none"> Kulttuurinen moninaisuus opettajan työssä Kieli-, kulttuuri ja sukupuolitietoisuus Opintopiiri- ja yksilötyöskentely
		<ul style="list-style-type: none"> Vastaa valmistumis palautekyselyyn ja lähetä valmistumishakemus (valmistumispäivän 28.3. osalta) VALO-palvelussa viimeistään 7.3.2024.
Viikko 13	Verkkoistunto: Torstai 28.3.2024	Yhteenveto ja palautekeskustelu <ul style="list-style-type: none"> Ohjelman päätöstilaisuus Valmistumisjuhla <ul style="list-style-type: none"> Verkossa 7.6.2024 kaikille opettajaopiskelijoille pidettävän yhteisen valmistumisjuhlan aloitusaika ilmoitetaan lähempänä ajankohtaa.

hamk.fi/aokk

@hamkaokk

hamk_uas

@HAMK_AOKK

HAMKuas

hamk_uas

HAMK
HÄMEEN AMMATTIKORKEAKOULU
HÄME UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES